

Konuşma 4

Tunus Vilayeti

Aile İçi Şiddet: Sebepleri ve İslami Bakış İle Koruma Yolları

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla. Salat ve selam Resullerin en şereflişinin üzerine olsun.

Herhangi bir Müslümanın aile içi şiddet kavramını garipsemesi doğaldır. Zira ilgili aile bireylerinin bu sosyal kurumun şemsiyesi altında emin bir ortamda yaşamaları, aralarında tam bir uyum ve anlaşışın bulunması ve karşılıklı sevginin onları birbirine bağlaması gerekir. Ancak dünyada özellikle de batıda bu görünümün yaygınlaşması, enfeksiyonun ve nedenlerinin İslâm dünyasına da intikal etmesine neden oldu. Dünya Sağlık Örgütü'nün 2013 yılında Londra Hijyen ve Tropik Tıp Koleji ve Tıbbi Araştırma Konseyi ile birlikte elde edilen veriler temelinde 80'den fazla ülkede yaptıkları analize göre dünyadaki kadınların yaklaşık üçte birinin (% 30) yakınları tarafından fiziksel şiddete ve/veya cinsel saldırıya maruz kaldığını ortaya koydu. Aynı şekilde hayat ortakları tarafından öldürülen kadınların oranı dünya çapında %38 civarındadır.

Bu bağlamda, çok sayıda uluslararası protokol ve anlaşma, yerel yasa ve mevzuat, girişimler, seminerler, çalıştaylar, eğitim ve farkındalık kursları ve bakanlık denetimi, hükümet ve sivil toplum kuruluşları, insan hakları örgütleri, kadın örgütleri ve diğer yapılar altında forumlar düzenlenmiştir. İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, sivil, siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel haklara ilişkin uluslararası sözleşmeler, çocuk hakları anlaşmaları, çeşitli komitelerin ortaya çıkardığı kararlara dayandırılan kadına karşı her türlü ayrımcılığın ortadan kaldırılması gibi uluslararası ikili anlaşmalar ve ilkeler yığınları, Birleşmiş Milletler tarafından İslâm dünyasına karşı bağlayıcılığı olan tavsiyeler haline getirilmiştir. BM Genel Kurulu'nun aile içi şiddeti kadına yönelik şiddetle doğrudan irtibatlandırması ile devletlerin bunun ortadan kaldırılması için mümkün olan tüm araçlara tabi olunması, kadına karşı çeşitli şiddet biçimlerinin yaygınlığına ilişkin araştırmaların desteklenmesi, veri toplanması ve istatistikleri derlenmesi için devletler üzerinde bir baskı oluşturmaktadır. Özellikle ailevi şiddet ilişkilerine karşı durulması, bu şiddeti, yapısını ve tehlikelerini ele alan araştırmaların teşvik edilmesi, kadının şiddetle karşılaşmaktan korunması ve engellenmesi için ne boyutta tedbirlerin alınacağı gibi hususlar gündeme getirilmektedir.

İslâm topraklarının büyük bir kısmında da fiilen yaşanmakta olup, Aile içi şiddet de dâhil olmak üzere kadına yönelik şiddet olaylarını izlemek ve uluslararası norm ve standartlara uygun olarak yasa ve mevzuatın gerekçesi olarak medyaya yaygın bir biçimde yaymak için çalışmalar yapılmıştır.

Örneğin Tunus'ta 1956 tarihli şahsi haller mecellesi, aile ile ilgili işleri ilgilendiren birtakım hükümleri kapsamına almakta ve birçokları bunu kadının kazanımı, konumunu yükselten ve Arap dünyasındaki diğer kadınlardan ayrıcalıklı hale getiren hususlar olarak değerlendirmektedir. Bu mecele, emrettiği hususlarda kadının kocasına itaat etmesi gerektiğini belirten maddenin; *"eşlerden her birisi diğerine karşı güzellelikle muamele eder, davranışını güzelleştirir ve ona zarar vermekten uzak durur"* şekline getirmek için 23. faslın değiştirilmesi amacıyla 1993 yılında yeniden gözden geçirilmiştir. 2006 yılında, kadına yönelik şiddetin ortadan kaldırılmasına ilişkin uluslararası gün başlatıldı. 2007 yılında da halkın katılımı ile Kadın ve Aile İşleri Bakanlığı tarafından denetlenen aile ve toplum içindeki şiddet davranışlarıyla mücadele etmek için ulusal bir strateji benimsendi. Ancak, 2010 yılında İspanya Uluslararası İşbirliği ve Kalkınma Ajansı ile Ulusal Aile ve İnsan Gelişimi Bürosu (sağlık bakanlığına bağlı kamu kuruluşu) arasındaki işbirliği programı kapsamında ilk anketin altı çizildi. Kadına yapılan şiddet konusunda Tunus toplumunun temsili bir örneğini oluşturan 18-64 yaşları arasındaki 3873 denek üzerinde yapılan araştırmaya göre Aile ortamının kadınların her türlü şiddete mazur kaldığı en yaygın yer olduğunu ve bu şiddetin %47'sinin (koca, nişanlı, arkadaşı) gibi ortaklardan geldiğini göstermektedir. % 68,5'inde psikolojik

şiddet, % 78,2'sinde cinsel şiddet ve % 77,9'unda da ekonomik şiddet durumu söz konusudur. Hukukçular ve uzmanlar, Tunus'ta bu tür şiddetin tedavi edilmesinde kanuni boşluk bulunduğunu söylemektedirler. Bu nedenle 26 Temmuz 2017 tarihinde onaylanan kanunla kadına yönelik şiddetin engellenmesi kanunu kabul edildi. 15 Şubat 2018'den bu yana sivil toplum örgütleri ve kadın örgütleri tarafından özellikle ev içi şiddet başta olmak üzere şiddet mağdurlarının korunmasını sağlayacağı gerekçesiyle bu yasaların çıkartılması için baskı yapıldı. Bazıları bu yasayı bir yasama devrimi olarak gördüler. Onlara göre bu kanunla kadınlar: İlk olarak, şiddete karşı korunmuş olurlar. İkincisi kadın mağdurları korunmuş, üçüncüsü: şiddet suç sayılmış olur ve dördüncüsü ise şiddet mağduru kadınlar kefalet altına alınmış olurlar.

Mısır'da (Mısır anayasasınının 11. Maddesine) göre devletin kadının her türlü şiddete karşı koruması gerekir, derken, Mısır'daki Ulusal Araştırma Merkezi tarafından yayınlanan çalışmalar; anneye, eşe veya kıza karşı aile içi şiddetin Mısır toplumundaki en şiddetli uygulama biçimi olduğunu göstermektedir. Mısır'da Toplumsal Hareketlilik ve İstatistik Kurumu (CAPMAS) tarafından yürütülen toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ekonomik maliyetinin araştırması sonuçları, evlilik şiddeti oranının ihmal edilebilir olmadığını ve Mısır'daki kadınların yaklaşık % 46'sının (17-64 yaş arası) psikolojik, fiziksel veya cinsel şiddet şekillerinden birisiyle şiddete maruz kaldığını göstermektedir.

Türkiye'de ise; 2009 yılında önemli bir Türk üniversitesi tarafından yapılan ankete göre, 15 yaşın üstündeki kadınların % 42'si ve kırsal kesimde yaşayan kadınların % 47'si hayatlarının bir noktasında eşleri veya ortak arkadaşı tarafından fiziksel ve cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Türkiye, 1998 yılında çıkartılan ve 2007 yılında da revize edilen 4320 sayılı kanunla aile içi şiddete karşı sivil koruma mekanizmaları sağlayan ülkeler listesinde yer aldığını kabul etti. Bu kanun, aynı çatı altında yaşayan erkek veya kadından herhangi birisinin kişisel şiddete maruz kalmasına karşı koruma sağlamaktadır. Kanun, bu durumda olan kimsenin doğrudan ya da avukatı aracılığıyla Aile Mahkemesine dava açma hakkı tanımaktadır. Ayrıca belediye kanunlarına göre de 50.000 nüfusun üzerindeki her belediyenin kadınların ve çocukların aile içi şiddete maruz kalmaları halinde sığınma evleri temin etmelerini ve onları burada barındırmalarını gerektirmektedir.

Bu oranlar, çeşitli İslam ülkelerinde yürürlükte olan kanuni düzenlemelerin, yaşanan aile içi şiddete neden olan gerçek sebepleri çözmekten ve bunun yayılmasını önlemek için uygun mekanizmalar sağlamaktan aciz olduğunun kanıtıdır. Onların başarısızlıklarının (çocukların, eşlerin, yaşlıların veya ailenin diğer fertlerinin aile içinden birisi tarafından istismar edilmesi) esas nedeni, aile içi şiddet kavramının algılanmasından ve meselenin ağırlıklı olarak cinsiyet yaklaşımı temelinde cinsiyet eşitliği yaklaşımı yönünden ele alınmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, laik ve liberal kavramlara, özellikle özgürlük ve eşitlik düşüncesine aykırı olan içtimai nizamla alakalı İslâm şeriatına ait hükümler; aile içi şiddet, uluslararası insan hakları örgütleri, erkeklerin üstünlüğü ve aile içindeki bireysel yönetim üzerindeki kontrolleri göz önünde bulundurularak kategorize edilmektedir. Diğer taraftan ise kadınların da birtakım haklara sahip oldukları söylenirken yine onlar tarafından kadınlar haklarını kullanmaktan men edilmektedirler. Dolayısıyla, İslam mirasının kadınları bir kenara iten, küçümseyip ekonomik olarak kadına şiddet uygulayan erkek atmosferini oluşturduğu düşüncesini yaydılar. İslami hükümlerin net ve temiz bir şekilde anlaşılmasını zedeleyen ve bu hükümlerin üzerine kurulduğu esasları saptıran iddialarla bu düşüncelerini gerekçelendirdiler. Erkeğin kadınlar üzerindeki yetkisini, maddi yönden eşit bir miras payından kadınları mahrum bırakmasını, manevi olarak ise çok eşliliğe izin vermesini ya da boşanmayı erkeklerin eline bırakmasını, cinsel olarak da kadına rağbet göstermeyip erken yaşta evliliğe izin vermesi gibi diğer yanlı iddialarla örnekler verdiler. Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına İlişkin Deklarasyonun IV. Maddesi (Aralık 1993) açıkça kadına yönelik şiddetin kınanması çağrısında bulunmakta ve Devletlerin; içerisinde açık ve net olarak İslâmî kaynaklardan ve ahlaki değerlerden vazgeçilmesinin de yer aldığı bağlayıcı hususlardan, dini, örfi ve geleneksel bağlardan tümüyle uzaklaşılması gerektiği belirtilmektedir.

Ancak burada; feminist akımların ve kadına yönelik şiddeti ayrımcılık politikasına, aile içindeki güç ve kontrol eksikliğinin sonucuna bağlayan, kadının özgürlüklerini, hayattaki tercihlerini ve toplumdaki fırsatlarını sınırlandıran toplumsal ve dini örflerden kaynaklandığına inanan laik düşünürlerin rolünü unutmamak gerekir. Çünkü onlar, kadının kocasına itaat etmesini bir zayıflık ve yenilgi, karar almaktan uzak tutulması gereken bir kişi olarak değerlendiriyorlar. Bazı hallerde kadının dövülmesine izin veren İslâmî hükümleri çirkinleştiriyorlar.

﴿وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاصْرَبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْتُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
كَبِيرًا﴾

“Başkaldırmasından endişe ettiğiniz kadınlara öğüt verin, onları yataklarda yalnız bırakın ve (bunlarla yola gelmezlerse) dövün. Eğer size itaat ederlerse artık onların aleyhine başka bir yol aramayın; çünkü Allah yücedir, büyüktür.” [Nisa 34]

Yine onlar; zinayı, kürtajı, gayri Müslim bir erkekle evlenmeyi, mahremi olmadan yalnız olarak seyahat etmeyi haram kılan, mehir ödemeye teşvik eden, kadının şer’î elbise giymesini emreden, yabancı erkekler karşısında ziynetini göstermesini haram kılan, şeriat tarafından kabul edilen haller dışında erkeklerle kadınların karışık halde bulunmalarını yasaklayan, dışarı çıkmadan önce kocasından izin almasını zaruri gören, erkeğin velayetini ve çocuğun nesebinin erkeğe ait olduğunu belirten, iki kadının şahitliğinin bir erkeğin şahitliğine eşit olduğu bildiren hükümler gibi şer’î hükümleri küçümsediler ve karaladılar. Bu hükümlerin kadınların aile ve toplum içindeki rolünü ortadan kaldırdığını, kötülük ettiğini, kadın ve erkek arasındaki güç ilişkilerinde bir yapı meydana getirdiğini, dolayısıyla erkek kadın arasındaki cinsel ayırımın ortadan kaldırılması için onların kavramları içinde yer alan eşitlik, özgürlük, imkân tanıma gibi mefhumlarla uyumlu olacak şekilde İslâmî kavramların ve anlayışların tümünden değiştirilmesi gerektiğini iddia ettiler. Ancak şer’î nasları düşünen kimse, İslâm’ın erkek ve kadına birbirinden üstün olmaları nazarıyla bakmadığını, aralarında ayırım yapmadığını, herhangi birisine zulmetmediğini, cinsel ayırımı veya eşitliği çağrıştıracak herhangi bir öneride bulunmadığını kesinlikle bilir. Tam tersine kadın ve erkeğin fitratıyla, özellikleriyle ve doğal yapılarıyla uyumlu olacak şekilde adil ve insafli bir yolla rollerini dağıtmıştır.

Bu nedenle Müslümanlar olarak bizlerin bu türden iddiaların tümünü reddetmeli ve karşı çıkmalıyız. Çünkü kafa karıştırıcı bu sebeplerin tümü, temelsiz argümanlar olup, aile içi şiddetin yükselmesinin İslam’dan kaynaklandığı vehmini vermek suretiyle bizleri İslâmî hükümlerden uzaklaştırarak kapitalist akideden kaynaklanan batı düşüncelerine inandırmayı hedeflemektedir.

Diğer taraftan aile içi şiddete çözüm sunmak isteyen kimsenin düşüncesini yenilemesi, bu sorunun çözülmesini sağlayacak olan köklü sebepleri derinlemesine düşünmesi ve aydın bir bakış açısı tesis etmesi gerekir. Bu nedenle şu hususları hatırlatıyoruz:

- Kadın erkek ilişkilerinde kişisel arzu ve istekler üzerine kurulu olan, yaratıcı önünde muhasebe edilme mefhumundan uzak liberal özgürlük değerlerinin ve kontrolsüz İslami olmayan kavramların benimsenmesi, bireyciliği özendirdi, bencilliği teşvik etti ve çıkar çatışması nedeniyle düşmanlığı içeren davranışları doğurdu, aile içinde bölünme, ilişkilerde uyumsuzluk ve kopuşlar meydana getirdi. Ayrıca bu özgürlükler, alkol ve uyuşturucu bağımlılığı gibi rezil alışkanlıklarla irtibatı bulursa bile kişisel zevk ve coşkunun daha fazla elde edilmesini teşvik etti. Oysa bunun etkisi sadece bağımlı olan kimse ile sınırlı değildir. Aynı zamanda onun mizacının değişmesine ve tasarruflarında kendisine sahip olamamasına, buna bağlı olarak da en yakınında bulunan insanlara zarar vermesine yol açmaktadır. Bu özgürlüklere itina gösterilmesi eşler arasındaki güveni sarsmakta, kıskançlığı zedelemekte ve provokasyon ortamı meydana getirmek suretiyle tepkisel olarak şiddet sözlüğünü otomatik olarak gündeme getirmektedir.

- Toplum içinde kadının değerini düşürüp azaltmakta ve imtihanında onu boşa çıkartmakta olup, kadının yarı çıplak bir hale getirilmesi suretiyle hayatın değişik alanlarında onu pazarlamakta ve istismar etmektedirler. Acımasız bir şekilde kadına mali değeri olan bir

mal nazarı ile bakmak, erkekten ekonomik olarak bağımsız olması gerektiği bahanesiyle kadın üzerinde baskı kurmak, ancak ve ancak onun insani değerini azaltmak, onu tahkir etmek, fücür ve fuhuş yolunda taşıyamayacağı işleri onun sırtına yüklemek demektir. Bazı bölgelerde miras kalmış ve modası geçmiş hatalı adetlere ve geleneklere ilave olarak İslam'a ait olmayan birtakım tasavvurlar oluşturulmaktadır. Kadının eğitim gibi en basit haktan men edilmesi veya görüş belirtmek, kendi rızası olmadan evlenme hakkının ya da mirastan mahrum bırakılması gibi en temel haklarının ihlal edilmesi türünden her türlü söz ve davranışların tümü, erkeğin aile içinde mutlak egemen ve otoriter olduğu, haram ya da mubah olsun kadına rağmen erkeğin her istediğini yapabileceği dolayısıyla da kadının şiddet ortamında yaşadığına dair oluşturulmak istenen tasavvurlardandır.

- Evlilik kurumunda her bir tarafa ait olan görevlerin ve hakların net olarak tasavvur edilememesi, her bir şahsa bırakılan rollerin dağıtıldığı nizamın bulunmaması ve işlerin birbirine karışmış olması gerilim ve tartışma ortamı meydana getirmektedir. Aile dengesine uygulanabilir çözümlerin olmaması da ihtilafları sürekli hale getirmektedir.

İnsan üzerindeki lütfu ile aile ilişkileri ile ilgili olarak Allah'ın, koymuş olduğu dinamikler ve sınırlar, ailevi şiddete karşı Müslüman aileyi çitlerle kuşatan, koruyan icralar konumundadır. Bunların tümü güvenli aile ortamının oluşturulmasına işaret etmektedir.

- Fertlerin nefislerinde takvanın bina edilmesiyle fertler, üzerine terettüp eden görevleri bilir, açık ve gizli olarak Rabbini gözetir. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu:

«مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللَّهُ رَعِيَّةً، يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌّ لِرَعِيَّتِهِ، إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ»

“Allah'ın bir halk kitlesinin başına getirip de, öldüğü gün halkını aldatmış olarak ölen hiç bir kul yoktur ki, Allah ona cenneti haram etmesin.” (Müslim rivayet etti). Bu hadis kamunun ve ev halkının özellikle de onların haklarını korumak, onlara verilmesi gerekeni verecek, hanımına ve çocuklarına karşı hüsnü muamelede bulunacak olan kimsenin yüklenmiş olduğu sorumluluğun büyüklüğünü göstermektedir. Aynı şekilde kadın da evinden, evini görüp gözetmekten sorumludur. Takva, aile ile ilgili meyillerin, duygu ve arzuların kendisi ile yürütüleceği disiplindir. Fert takva ile yaratıcının mahlûku ve kulu olduğunu hatırlar. Onun emirlerine muhalefet etmekle asi, onun hak ve doğru olan yoluna tabi olmakla da huzurlu olur.

- Kadına bakış açısını İslami perspektife göre düzenlemek, Allah-u Teâlâ ve Rasûl Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in kadın için ayrıcalıklı hale getirdiği mekânı kökleştirmek. İşte bu nedendir ki Rasûl Sallallahu Aleyhi ve Sellem kadına, çocuklara ve yakın akrabaya iyi davranmanın en üstün amellerden olduğunu ve bunu yapan kimsenin insanların en hayırlı olduğunu belirtmiştir. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur:

«حَيْرُكُمْ حَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ، وَأَنَا مِنْ حَيْرِكُمْ لِأَهْلِي»

“Sizin en hayırlınız ailesine karşı hayırlı olandır. Ben ise aileme karşı sizin en hayırlı olanınızım.” (Tirmizî ve İbni Mâce)

İslâm doğumundan itibaren kadına öncelik verip özen göstermiş, onun bakımının ve terbiyesinin güzel yapılmasının anne ve babanın cennete girmesine neden olan bir kapı haline getirmiştir. Abdullah ibni Abbas (Allah ikisinden de razı olsun) rivayet edilen hadiste Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur:

«مَنْ وُلِدَتْ لَهُ ابْنَةٌ فَلَمْ يَنْدُبْهَا وَلَمْ يُهْنِبْهَا، وَلَمْ يُؤْتِرْ وَلَدَهَا عَلَيْهَا -يَعْنِي الذَّكَرَ- أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهَا الْجَنَّةَ»

“Kimin bir kızı olur da onu öldürmez, ona küçültmez ve erkek çocuğunu ona tercih etmezse bu tavrından dolayı Allah onu cennete koyar.” (Ahmed rivayet etti ve Hâkim sahihledi) Kız çocuğu büyüdüğü zaman korunur, velisi onu görüp gözetir, herhangi bir eziyete karşı onu himaye eder. Evlendiği zaman izzetlenmiş ve ikram görmüş demektir ve kocasının ona ihsan ile muamele etmesi, yumuşak davranması ve hüsnü muaşeretle bulunması gerekir. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾

“Onlarla iyi geçinin” [Nisa 19] Aynı şekilde Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem onlara iyi davranılmasını emretmiş ve şöyle buyurmuştur:

«اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا»

“**Kadınlar hakkında birbirinize hayır tavsiye edin.**” (İbni Mâce) Hayatın temiz ve düzenli olabilmesi için kadının kötü yanlarına değil iyi ve güzel yanlarına bakılmasına çağrı yapılmaktadır.

«لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا آخَرَ»

“**Mümin erkek mümin kadının kötülüklerini kaşımaz. Onun bir huyundan hoşlanmazsa bir başka huyu nedeniyle ondan razı olur.**” (Müslim) Yine yaratılmışların efendisi nefret halinde kadına vurmaya yasaklamış ve evlilikte iyi muamele yapılmasını istemiş ve şöyle buyurmuştur:

«لَا يَجِدُ أَحَدُكُمْ امْرَأَتَهُ جَلْدَ الْعَبْدِ ثُمَّ يَجَامِعُهَا فِي آخِرِ الْيَوْمِ»

“**Sizden biriniz kölesine vurur gibi hanımına vurmasın. Sonra o günün birinde onunla cinsi münasebette bulunacaktır.**” (Buhârî) Kadın anne olduğunda ise Allah'ın hakkı ile Rabbine yaklaşmış olur. Ona karşı gelmek ve kötü davranmak yasaklanmış ve Allah-u Teâlâ şöyle buyurmuştur:

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾

“**Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa, kendilerine "of!" bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle.**” [İsra 23]

Kıymetli Peygamberimiz Sallallahu Aleyhi ve Sellem anne ile güzel sohbet yapılmasını tavsiye etmiş ve şöyle buyurmuştur. “**Annen... Sonra annen... Sonra annen... Sonra baban.**” Böylelikle hem anneye ikramda bulunmuş hem de onun hakkını itiraf etmiştir.

- Kadının cinsel bir obje gibi değerlendirilmesi haram kılınmış, salt bir beden ve emtia olarak aşağılanmasına karşı mücadele edilmesi ve istismara karşı koruma altına alınması emredilmiştir. Bu nedenle kadın, şer’î elbise ile kayıtlanmış ve yabancı erkekler karşısında zinetini açık etmesi haram kılınmıştır.

- Kadın ve erkek arasındaki ilişkiler düzenlenmiş, şer’î olmayan ilişkilerle ya da şüpheli davranışlarla, güveni sarsacak hareketlerle sonuçlanabilecek özel bir atmosferin varlığını engellemek için mahrem olmayanlar dışında kadınların erkeklerle yalnız olarak bir arada kalmaları haram kılınmıştır. Yine İslâm, mümin erkek ve kadınların gözlerini haramdan sakındırmalarını ve avretlerini korumalarını emretmek suretiyle erkek ve kadın arasında, cinsellik bakışına göre değil, saygıya dayalı müşterek bir hayat tesis etmiştir.

- Aileyi etkin bir şekilde idare edebilmek için aile içindeki roller düzenlenmiş, uyum içinde dağıtılmış, birbiriyle örtüşmeleri, her bireyin görev ve haklarının bilincinde olarak kendisine yüklenen büyük sorumluluğu yerine getirmeleri sağlanmıştır.

Evlilik hayatını üç esas üzere sabitlemek: Sükûnet, şefkat ve merhamet. Allah-u Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾

“**Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O'nun (varlığının) delillerindedir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.**” [Rum 21]

Kadın erkeğin sığınağıdır, erkek ona bel bağlar ve onunla huzur bulur, tıpkı kadının erkekle huzur bulduğu gibi. Erkek kadını sevdiği zaman onu bağrına basar, ondan hoşlanmadığı zaman ona merhamet eder ve zulmetmez. Aynı şekilde önemli olan husus, erkeğin velayeti hakkında sahih bir anlayışı kökleştirmektir. Erkeğin, özel olarak kadın, genel olarak da aile üzerindeki Allah'ın nimetinin tamamlanması olduğunu net olarak anlamak

gerekir. Çünkü bununla erkek sorumlu olduğu iki büyük görevi yerine getirebilir: Birincisi, harcama, tedbir, koruyup kollama cihetinden kadının ve ailenin gözetilmesi, ikincisi ise, aile fertlerine güvenli bir ortamın temin edilmesi suretiyle onlardan eziyetin uzaklaştırılmasıdır. Erkek, canını feda edecek düzeyde onları savunmakla yükümlüdür. Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmaktadır:

«وَمَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ»

“Her kim ailesi için öldürülürse o şehittir.” (Tirmizî)

- Her ne kadar helaller içinde Allah'ın en fazla buğz ettiği hususlardan olsa da mubah olan boşanmayı Allah Azze ve Celle, aile içinde gerilim olması, uyumun ortadan kalkması halinde marufa göre evliliğin sona erdirilmesi için boşanmayı bir araç kılmıştır. Boşanma, evlilik hayatının düzeltilmesi için ortaya konulan tüm çabaların sonuçsuz kalmasının ardından saldırmadan veya haksızlık yapmadan güzellikle yolun açılmasıdır.

Son olarak, yaratıcı Allah Subhânehu ve Teâlâ, neyi yarattığını daha iyi bilir. Onlar için neyin daha elverişli olduğunu da iyi bilir. Şeriat ve rabbani hükümler ancak insanlar için bir rahmet ve hidayettir. Müslüman aile bunlarla korunur ve sağlıklı bir yolda olur. Ancak bu dosdoğru esasların dışına çıkılacak olması, isyana, erkek, kadın ve çocuklar olarak aile fertlerinin huzursuzluğuna yol açar. Liderlik pusulasının kaybolmasına, aile içi şiddetin görülmesine, kabalığa, aile içerisinde kişinin muhtaç olduğu hayat dinamiklerinin tümünün felç olmasına, güvenin, rahatın ve huzurun ortadan kalkmasına buna bağlı olarak da aile kurumunun parçalanmasına neden olur. Allah Azze ve Celle şöyle buyurmaktadır:

﴿فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنِ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَى﴾

“... Artık benden size hidayet geldiğinde, kim benim hidayetime uyarsa o sapmaz ve bedbaht olmaz.” [Tâhâ 123]

Hacer El-Yakubi

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi Üyesi